

Davant l'auge del feminisme, el qual resalta la importància que han tingut les dones al llarg de la història i que han estat emmordassades durant segles per un patriarcat agressiu que no volia perdre de cap de les maneres el seu protagonisme social i que es troba actualment en hores baixes, trobo bé recuperar una veu femenina, potser mig oblidada, perquè sovint s'associa més a la vida religiosa i a la mística i no pas a altres àmbits més apassionants; tanmateix, transcendeix aquest camp específic, i ben bé la podríem situar en els coneixements de l'art de guarir; és a dir, a la medicina i a les ciències naturals, com la botànica i la zoologia per no parlar de la incursió envers els metalls, les pedres precioses, a més de les seves aportacions filològiques en llengua alemanya i de partitures musicals. Es tracta d'**Hildegarda de Bingen** (1098-1179). En els instituts i en les escoles hi ha el costum de penjar en uns taulons habilitats per això, que es troben entre els passadissos de les aules, especialment aprofitant alguna de les efemèrides que hi ha durant el curs, tota una sèrie d'informacions sobre les dones que han contribuït mitjançant els seus estudis i investigacions a visibilitzar llur tasca i així guanyar-se un lloc rellevant en la història, mal que foren silenciades i tergiversades les seves aportacions pels capítols de torn. No voldria donar nom, perquè la llista és molt llarga, moltes d'elles recuperades per a la història, afortunadament. Ara bé, en cap d'aquestes llistes, que jo recordi, he vist el nom d'Hildegarda de Bingen, dona com n'hi ha hagut poques, que ha destacat en la generació del seu temps i que ha passat a la posteritat pel seu saber. El problema de tot plegat és que moltes d'aquestes dones han estat sepultades, a vegades in-

Hildegarda de Bingen

MARTÍ ÀVILA I SERRA

tencionadament per la història escrita per homes, sense el merescut gaudi post mortem. Fins i tot, reivindicco les dones que no més s'han dedicat a les labors de la llar i la cura dels infants, que habitualment passen totalment desapercebudes, malgrat la feina que fan per mantenir la casa en ordre en tot moment. Aquestes fins i tot han estat silenciades per les mateixes feministes. El poeta **Vladimir Holan** el va saber descriure molt bé quan diu que la primera en aixecar-se era sempre la mare. «La sentírem encendre el foc en silenci, posar en silenci l'aigua a bullir, i agafar placidament de l'armari el molinet de cafè. Serem de nou a casa». Si Déu fos dona, diu **Mario Benedetti**, si sempre i des de sempre fossis dona, que bonic escàndol seria, quina venturosa, esplèndida, impossible, prodigiosa blasfèmia.

Hildegarda és filla de l'època medieval i s'inscriu dins de l'univers de les institucions monàstiques femenines, concretament de la branca benedictina, on guanya terreny l'escriptura, a pesar d'afirmacions com les de l'historiador **Felip de Novara**: «A la dona no se la pot ensenyar ni a llegir ni a escriure», i no per això les dones

deixaren d'escriure; ans tot al contrari, a mesura que avança l'edat mitjana sorgeix un gran nombre d'escriptores, monges i laïques, en llengua vernacle i que sobresortien per la seva enlairaada espiritualitat. Fins i tot les arts plàstiques es feren ressò d'aquest fet, on els artistes les representaven amb un llibre entre les mans, ensenyant o assegudes en un escriptori a punt d'escriure. Precisament en el *Llibre de les Hores de Besançon*, que pertany a l'any 1430, hi ha una imatge captivadora, mentre Josep cuida el nou-nat Jesús, Maria llegeix un llibre; és una manera de compartir les feines de la casa. Els monestirs femenins realitzaven una important funció social, perquè proporcionaven refugi a les filles i vídues aristocràtiques a les quals no es podia trobar un matrimoni adequat. Eren comunitats nobles i socialment exclusivistes, i que gaudien de la protecció dels governants. Si s'admetien a noies d'origen humil, era només en qualitat de serventes. Ja en el segle IX, els convents de monges s'utilitzaven amb la finalitat de separar les dones considerades indesitjables, socialment perilloses o improductives. El criteri més important per admetre-les era si

posseïen riqueses, mentre que la santedat era una qüestió més aviat secundària. En relació amb l'exploació de les rendes monàstiques sovint es trobaven a càrrec de famílies locals, i les seves filles administraven els monestirs com a abadesses laïques, i amb el temps aquests monestirs es convertiren en instituts de canongesses on ja no es demanava la clausura estricta. A la Germània del segle X hi havia gairebé tres-cents monestirs femenins. Excepcionalment, la majoria es trobaven a la Saxònia dels Otons; es tractava de fundacions reials que fins a la lluita de les investitures les abadesses eren designades pel rei i gairebé totes descendents de la reialesa. Dels escrits més famosos d'Hildegarda, hauríem de parlar del *Llibre de les obres de Déu*, probablement el treball més rellevant d'ella, que en deu visions desplega tota la història del cristianisme, des del Gènesi fins a l'Apocalipsi. Obra més aviat teològica, on situa a l'ésser humà en el centre dels cosmos. D'altra banda, el llibre més científic és el de *Subtilidades de la diversa naturalesa de les coses creades*, no cal posar-lo en llatí. Aquí descriu com és engendrat l'ésser humà, com es desenvolupa l'embrió, les fases del creixement i l'estat del cos, sa i malalt. Per tant, és pionera del que s'anomenarà més endavant la Fisiologia (descripció), la Patologia (estat anòmal) i la Terapèutica (vies de guarició), seguint el model adés anunciat. No té cap mena de pudor en endinsar-se en temes delicats, com el de l'erotisme i les relacions sexuals. El vincle de l'amor comença amb una unió carnal. El que confereix un sentit a la copulació és, a més de la fertilitat, la possibilitat que ofereix a la parella de dur a terme la seva vitalitat a través de la libido, la potència i l'acte. Per a ella, tot era reflex de l'amor. ■

¿Importante giro en la atribución de responsabilidad a los administradores por deudas tributarias?

El Consejo General del Poder Judicial ha dado a conocer, mediante una nota de prensa publicada el 21 de mayo de 2025, una sentencia del Tribunal Supremo que supone un significativo cambio en la interpretación del artículo 43.1.a) de la Ley General Tributaria (LGT).

Según anticipa la nota, la sentencia, dictada el día anterior por la Sección Segunda de la Sala Tercera del Tribunal Supremo, introduce una doctrina que podría alterar sustancialmente el régimen de derivación de responsabilidad tributaria a los administradores de sociedades.

El Tribunal declara que esta modalidad de responsabilidad subsidiaria tiene naturaleza sancionadora. Esta calificación comporta consecuencias importantes: para exigir al administrador el pago de las deudas tributarias y sanciones de la socie-

dad, la Administración deberá acreditar que medió una conducta culpable por su parte. Ya no bastará con demostrar su mera condición de administrador ni la existencia de deudas impagadas; será necesario valorar de forma individualizada su actuación. Se refuerza así el principio de presunción de inocencia y las garantías del afectado.

Estamos ante un pronunciamiento de especial trascendencia, pues hasta ahora las tesis predominantes en los tribunales venían facilitando la imputación al admi-

nistrador sin exigir una prueba específica de su culpabilidad, lo que implicaba una inversión de la carga probatoria en perjuicio del responsable.

La sentencia ahora anunciada anula una resolución de la Audiencia Nacional que seguía esa línea interpretativa, y subraya que corresponde a la Administración demostrar, con pruebas, una conducta negligente u omisiva del administrador en el cumplimiento de sus obligaciones fiscales. El hecho de que el CGPJ haya otorgado a

esta resolución la condición de noticia de portada en su web institucional evidencia su alcance. Si se confirma el criterio expuesto en la nota, estaríamos ante un reforzamiento claro de la seguridad jurídica de los administradores societarios, que solo podrán ser declarados responsables si se acredita una conducta dolosa o negligente.

Con todo, dado que el contenido íntegro de la sentencia aún no ha sido publicado, este comentario debe entenderse como una primera valoración, necesariamente provisional. Será imprescindible esperar al texto completo para evaluar con mayor precisión el alcance de esta nueva doctrina jurisprudencial. ■

Joan Buades Feliu es socio director de Buades Legal

TRIBUNA

JOAN BUADES FELIU

DL PM 261/1958

ISSN 1131-9518

Controlado por OJD.

Miembro de la Asociación de Editores de Diarios Españoles.

Dirección Diario de Mallorca: C/ Puerto Rico 15 (Nou Llevant) 07006 Palma.

redaccion@diariodemallorca.es Centralita: 971 170 300.

Inca: C/ Vidal 5, 971 505 851

Venta prensa y suscripción: 971 170 323. publicidad@diariodemallorca.es

suscripcion@diariodemallorca.es

Síguenos en:

Facebook: @diariodemallorca.es

Instagram: @diariodemallorca

X: @diariomallorca

TikTok: @diariodemallorca

Este diario respeta en todo momento la libertad de expresión de sus colaboradores. Por eso sus artículos reflejan únicamente ideas personales. La opinión del periódico solamente se manifiesta en sus artículos editoriales.